Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2023/0334(NLE)

14.2.2024

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí, v mene Únie, Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027
(13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Paulo Rangel

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....6

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí, v mene Únie, Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027
(13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (13936/2023),

– so zreteľom na návrh Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027 (13935/2023)[1],

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 77 ods. 2, článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) a článkom 218 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C9-0462/2023),

– so zreteľom na článok 105 ods. 1 a 4 a článok 114 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A9-0000/2024),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Lichtenštajnského kniežatstva.

[1] Ú. v. EÚ L, 2024/200, 4.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/200/oj

DÔVODOVÁ SPRÁVA

a) Kontext

Dňa 7. júla 2021 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148, ktorým sa zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 – 2027 (ďalej len „nariadenie o BMVI“).

Účelom nariadenia o BMVI je poskytnúť (členským) štátom, ktoré uplatňujú ustanovenia schengenského acquis týkajúce sa vonkajších hraníc, finančnú pomoc. Toto nariadenie predstavuje vývoj schengenského acquis, na ktorom sa zúčastňujú krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a ďalšiemu vývoju schengenského acquis (ďalej len „krajiny pridružené k schengenskému priestoru“ alebo „pridružené krajiny“).

Dňa 18. augusta 2021 oznámilo Lichtenštajnské kniežatstvo svoje rozhodnutie prijať obsah nariadenia o BMVI a vykonať ho vo svojom vnútroštátnom právnom poriadku.

V článku 7 ods. 6 nariadenia o BMVI sa stanovuje, že v súlade s príslušnými ustanoveniami jednotlivých dohôd o pridružení by sa mala „dojednať“ povaha a spôsoby účasti na BMVI, pokiaľ ide o krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského acquis. Tieto dojednania majú formu dohôd, ktoré Únia uzavrie s krajinami pridruženými k schengenskému priestoru v súlade s článkom 216 ZFEÚ.

Rada 21. februára 2022 poverila Komisiu začatím rokovaní[1] s Islandom, Nórskym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dojednaniach, ktoré sa majú uzavrieť podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148[2], pokiaľ ide o finančné príspevky týchto krajín a dodatočné pravidlá, ktoré sú nevyhnutné pre ich účasť na Nástroji finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku na obdobie 2021 až 2027, vrátane ustanovení na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Únie a právomocí Dvora audítorov vykonať audit. Rokovania s Lichtenštajnským kniežatstvom boli úspešne ukončené parafovaním dohody 16. júna 2023.

Komisia 29. septembra 2023 predložila Rade návrh rozhodnutia Rady o uzavretí, v mene Európskej únie, Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc

Rada 13. novembra 2023 prijala rozhodnutie o podpise, v mene Únie, a predbežnom

---

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/442 z 21. februára 2022 o poverení začať rokovania s Islandom, Nórskym kráľovstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom s cieľom uzavrieť medzi Európskou úniou a týmito krajinami dohody o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc (Ú. v. EÚ L 90, 18.3.2022, s. 116).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 48).

vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Lichtenštajnským kniežatstvom o dodatočných pravidlách v súvislosti s Nástrojom finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasťou Fondu pre integrované riadenie hraníc na obdobie 2021 až 2027. Dohoda bola podpísaná 28. novembra 2023 v Bruseli.

Rada 4. decembra 2023 požiadala Európsky parlament o súhlas s návrhom rozhodnutia Rady o uzavretí uvedenej dohody.

b) Stanovisko spravodajcu

Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc predstavuje v kontexte schengenského acquis osobitný nástroj určený na zabezpečenie silného a účinného európskeho integrovaného riadenia hraníc na vonkajších hraniciach pri súčasnom zabezpečení voľného pohybu osôb v plnom súlade so záväzkami členských štátov a pridružených krajín v oblasti základných práv, pričom zároveň slúži na podporu jednotného vykonávania spoločnej vízovej politiky, čím prispieva k zaisteniu vysokej úrovne bezpečnosti v členských štátoch a pridružených krajinách a posilneniu celkového fungovania schengenského priestoru.

Spravodajca súhlasí s tým, že nástroj BMVI umožňuje vykonávať opatrenia v rámci zdieľaného, priameho a nepriameho riadenia a dohoda by preto mala zabezpečiť, aby sa ktorýkoľvek z týchto spôsobov riadenia používal v Lichtenštajnskom kniežatstve v súlade so zásadami a pravidlami Únie v oblasti finančného riadenia a kontroly.

Spravodajca sa tiež domnieva, že vzhľadom na osobitnú povahu schengenského acquis a význam jeho jednotného uplatňovania pre integritu schengenského priestoru by sa všetky pravidlá vzťahujúce sa na riadenie programov mali uplatňovať na Lichtenštajnské kniežatstvo rovnakým spôsobom ako na členské štáty.

Spravodajca sa domnieva, že uzavretie formálnych a právne záväzných dohôd v rámci spolupráce s pridruženými krajinami má na rozdiel od iných typov dohovorov kľúčový význam pre zabezpečenie transparentnosti, verejnej kontroly a demokratického dohľadu. Je to obzvlášť dôležité, pokiaľ ide o využívanie rozpočtu EÚ.

Treba tiež ďalej dodržiavať ďalšie osobitné ustanovenia. Na základe dohôd o pridružení k schengenskému priestoru musí Lichtenštajnské kniežatstvo v plnej miere prijať opatrenia Únie, ktoré predstavujú vývoj schengenského acquis alebo sú na ňom založené, vrátane nariadenia o BMVI a prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s ustanoveniami týkajúcimi sa finančného riadenia a kontroly, ktoré sú stanovené v ZFEÚ a v právnych predpisoch Únie, ktoré vychádzajú zo ZFEÚ.

Dohodami sa zavádzajú aj osobitné mechanizmy na rýchle úpravy dohody s Lichtenštajnským kniežatstvom v prípade zmien dôležitých právnych predpisov Únie týkajúcich sa vykonávania, ako je nariadenie o rozpočtových pravidlách a nariadenie o spoločných ustanoveniach. Dohodou sa tiež zabezpečuje, aby sa pri preskúmaní nástroja BMVI v polovici trvania zohľadnila oneskorená účasť krajín pridružených k schengenskému priestoru.

Ďalej pokiaľ ide o rozpočtové a finančné kontroly, členské štáty podliehajú horizontálnym

povinnostiam [napr. právomoci Dvora audítorov, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), Európskej prokuratúry a Komisie], ktoré vyplývajú buď priamo zo zmluvy, alebo zo sekundárnych právnych predpisov Únie vrátane uvedeného nariadenia o spoločných ustanoveniach. Tieto povinnosti sa vzťahujú na členské štáty ipso facto, a preto nie sú stanovené v nariadení o BMVI. Tieto povinnosti sa preto musia prostredníctvom príslušnej dohody rozšíriť na Lichtenštajnské kniežatstvo.

Dohoda obsahuje aj ustanovenie o Európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS).

Spravodajca napokon konštatuje, že je vhodné uzavrieť dohodu, ktorou sa stanovujú dodatočné pravidlá potrebné na účasť Lichtenštajnského kniežatstva na Nástroji finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasti Fondu pre integrované riadenie hraníc na programové obdobie 2021 až 2027 v súlade s článkom 7 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/1148.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti spravodajca odporúča, aby Európsky parlament udelil súhlas s návrhom rozhodnutia Rady, a poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.